

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer

Circulaire investerings

Versie 10 juli 2025

Info & advies
www.vlaio.be

Bel gratis 0800 20 555
of mail naar info@vlaio.be

Inhoud

Voorwoord	1
Circulair ondernemen subsidies	2

Voorwoord

hihihinnanana

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Circulair ondernemen subsidies

Laatst gewijzigd op 10 jul 2025

Wat houdt de maatregel in

In een circulaire economie zijn materiaalkringlopen maximaal gesloten en is het gebruik van primaire grondstoffen zoveel mogelijk beperkt. Dit zorgt ervoor dat de waarde van de materialen zoveel en zo lang mogelijk behouden blijft. Om de omslag te ondersteunen naar een meer circulaire economie, bestaan er verschillende steunmogelijkheden waarvan er hier een aantal worden toegelicht.

Ecoboostlening

Met de Ecoboostlening financiert PMV bepaalde duurzame investeringen van zelfstandigen en kmo's (in hoofdberoep) die minstens 18 maanden bedrijfsactiviteit kunnen voorleggen. De focus ligt hierbij op groene investeringen. Het minimumbedrag van deze achtergestelde lening is € 15.000. Het maximumbedrag van de lening bedraagt € 150.000. De duur van de lening is minimaal drie en maximaal 10 jaar. De interestvoet is vast en bedraagt momenteel 3% per jaar. Het krediet bedraagt samen met andere overheidsfinancieringen niet meer dan 50% van de totale financiering.

Enkel de investeringen op een bepaalde lijst komen in aanmerking voor deze financiering. In het kader van circulair ondernemen kan je de Ecoboostlening aanvragen voor bepaalde investeringen in categorie '4. Afvalvermindering, inzameling en terugwinning'. Het gaat bijvoorbeeld om investeringen in apparatuur, transport en bouwinfrastructuur die nodig zijn om de terugname en omgekeerde stroom van producten en materialen naar relevante faciliteiten voor reparatie, opknappen, herfabricage, recycling of ontmanteling te organiseren. Ook projecten gericht op hergebruik, reparatie, opknappen, herbesteding en revisie van afgedankte of overtollige producten, roerende activa en hun onderdelen die anders zouden worden weggegooid, kunnen met deze achtergestelde lening gefinancierd worden.

Meer informatie in de Subsidiedatabank van VLAIO [Ecoboostlening](#).

Kmo-groeisubsidie

De kmo-groeisubsidie van VLAIO wil bij kmo's de ontbrekende strategische kennis subsidiëren die nodig is voor het realiseren van een groeitraject. Dat groeitraject moet aansluiten bij een bepaald thema, waaronder ook 'circulair en duurzaam ondernemen'. Zowel kmo's die een eerste stap zetten richting duurzaam en circulair ondernemen, als kmo's die hierin al actief zijn en een volgende (substantiële) nieuwe stap zetten, komen in aanmerking. Je kan per groeitraject maximaal € 50.000 subsidie ontvangen. De subsidie bedraagt maximaal € 25.000 voor een advies van één of meerdere externe dienstverlener(s) en maximaal € 25.000 voor de aanwerving van één strategisch profiel.

Ieder jaar worden er drie oproepen voorzien waarbij telkens meerdere thema's worden opengesteld.

Meer informatie op de website van VLAIO [Kmo-groeisubsidie](#) en in de [Subsidiedatabank](#).

Living labs circulaire economie

Living labs circulaire economie 2025 bouwt verder op de realisaties van de oproepen van 2022 en 2023. Voor deze oproep zoekt VLAIO projecten die één of meerdere bijkomende acties beogen die nog niet in een living lab-aanvraag vervat zaten.

Deze initiatieven die ondersteunend werken aan de omslag naar een circulaire economie kunnen ingediend worden door consortia van minstens twee complementaire partners die de waardeketen afdekken en de juiste competenties hebben om het project uit te voeren. Bedrijven kunnen enkel in onderaanneming deelnemen.

Deze oproep richt zich op die extra hefboomen die de kansen op implementatie en opschaling van de resultaten van de Living Labs verhogen.

De deadline voor de vooraanmelding was 30 juni 2025. De finale indieningsdatum is 15 september 2025.

De steun bedraagt maximaal € 200.000 per project. Het totale steunbedrag kan worden verhoogd tot maximaal € 500.000 indien verschillende consortia van living labs samenwerken. Het maximale subsidiepercentage voor het gehele project wordt vastgelegd op maximaal 80% van de totale aanvaarde projectkost.

Alle informatie over deze nieuwe oproep en de verschillende deadlines kan je nalezen op [Living labs circulaire economie](#).

Projectoproep 'Landbouw-Natuur, op zoek naar een win-win'

Het Departement Omgeving, Agentschap Landbouw en Zeevisserij, de Vlaamse Landmaatschappij en het Agentschap voor Natuur en Bos lanceren een nieuwe oproep die zich specifiek richt op projecten rond agro-ecologie. Agro-ecologie is een internationaal aanvaard kader dat een leidraad biedt om complexe uitdagingen rond de stijgende wereldbevolking, globalisering, klimaatverandering, verstedelijking of crisissen die het landbouwsysteem onder druk zetten aan te gaan en te evolueren naar een meer duurzaam, veerkrachtig en eerlijk voedselsysteem. Kenmerkend hierbij is de systeemgerichte, holistische benadering waarbij de nadruk ligt op het aanpakken van oorzaken, in plaats van oplossingen te zoeken voor elk probleem dat zich stelt. Relaties benutten tussen mensen (landbouwers, ketenactoren, beleid, adviseurs, consumenten, onderzoekers), de landbouw en de natuurlijke omgeving, staat daarbij centraal. Het gaat zowel om sociaal-maatschappelijke, economische, politieke als milieu gerelateerde aspecten.

Organisaties, verenigingen én bedrijven kunnen een project indienen. Wie geselecteerd wordt, kan maximaal € 20.000 ontvangen voor de realisatie van het project. De deadline om een project in te dienen is 29 september 2025. De gesubsidieerde projecten mogen van start gaan vanaf 1 januari 2026 en hebben een maximale duurtijd van twee jaar. De organisatie die het project indient, moet zorgen voor een minimale eigen inbreng van 25% van het totale bedrag. Er kunnen maximaal vier projecten gesubsidieerd worden.

Meer informatie over de aanvraagprocedure kan je nalezen op [de website van het Agentschap Landbouw en Visserij](#).

Vlaanderen Circulair

[Vlaanderen Circulair](#) is het knooppunt en de inspirator voor de circulaire economie in Vlaanderen. Het is een partnerschap van overheden, bedrijven, middenveld en kenniswereld die samen actie ondernemen. Wil je circulair ondernemen dan kan je op deze website terecht voor o.m. B2B tools die je kunnen helpen om circulaire principes in de praktijk toe te passen, experts in circulaire economie, tools, enz.

Gerichte Call gedeeld gebruik

De OVAM en Vlaanderen Circulair lanceren een nieuwe subsidieoproep om innovatieve projecten die de circulaire transitie in Vlaanderen versnellen. De focus ligt op 'gedeeld gebruik': er zullen projecten worden ondersteund die experimenteren, demonstreren en kennis verspreiden om gedeeld gebruik toegankelijker, betaalbaarder en aantrekkelijker te maken voor verschillende doelgroepen. Dit kan zowel B2C als B2B zijn. Enkel partnerschappen van organisaties en bedrijven uit de maatschappelijke vijfhoek (kenniswereld, de financiële sector, het bedrijfsleven, overheden en het maatschappelijk middenveld) kunnen een project indienen. Dit om de samenwerking binnen een waardenketen mogelijk te maken. Het partnerschap moet bestaan uit minstens twee organisaties/bedrijven. De subsidie bedraagt maximaal 80% een project, met een maximum van € 100.000. Voor grotere projecten kan je een deelbegroting maken voor het stuk dat je wil laten subsidiëren. Dubbele financiering is niet toegestaan. De uiterste deadline voor indiening is donderdag 11 september 2025 (16 u) via het online formulier. Alle informatie op de pagina [Gerichte Call gedeeld gebruik](#).

Europese initiatieven

LIFE

[Life](#) is het financieringsinstrument van de Europese Unie voor de bescherming van het milieu. Het programma heeft als doel een bijdrage te leveren aan een beter Europees natuur-, milieu- en klimaatbeleid. Het Life-programma van 2021 tot 2027 bestaat uit vier subprogramma's: natuur en biodiversiteit, circulaire economie en kwaliteit van leven, beperking en aanpassing van klimaatverandering en schone energietransitie. Via dit programma kunnen zowel kmo's als grote

ondernemingen, onderzoeksinstellingen, overheden en organisaties steun ontvangen.

Meer informatie over het [subprogramma 'circulaire economie'](#) en over de [lopende oproepen](#).

Provinciale initiatieven

Circulaire ketenprojecten (Oost-Vlaanderen)

Met deze oproep ondersteunt de provincie de uitvoering van projecten die als doel hebben om producten, processen, diensten of bedrijfsmodellen circulair te ontwerpen, te produceren of te organiseren. Het kan daarbij zowel gaan om initiatieven die streven naar circulaire product- en procesinnovatie als het ontwikkelen en testen van nieuwe circulaire technologieën, tools of businessmodellen in de praktijk.

De subsidie richt zich tot partnerschappen van ondernemingen, lokale overheden, kennisinstellingen en andere organisaties (geen maatwerkbedrijven). Het partnerschap moet uit minstens twee partners bestaan waarvan één kmo. Het maximaal subsidiebedrag bedraagt € 25.000. De aanvrager is de projectverantwoordelijke van het circulair ketensamenwerkingsverband. Een aanvraag indienen kan ten laatste op 30 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het project plaatsvindt.

Meer informatie op de website van de provincie Oost-Vlaanderen [Subsidie voor circulaire ketenprojecten](#).

Trividend Provincie Antwerpen

Ondernemers of organisaties die circulaire oplossingen ontwikkelen kunnen ook terecht bij Trividend Provincie Antwerpen. Zowel kleine sociale ondernemingen als grotere sociale economiebedrijven én reguliere ondernemingen kunnen een achtergestelde lening aanvragen tussen € 10.000 en € 60.000. Het gaat dan om een lening met een interest van 4 tot 8%.

Dit aanbod werd uitgebreid met een unieke formule waarin crowdfunding een centrale rol speelt. Ondernemers halen een deel van hun financiering op bij hun achterban, waarna Trividend Provincie Antwerpen dit bedrag verviervoudigt in de vorm van een achtergestelde lening.

Meer informatie kan je vinden op de website van de provincie Antwerpen [Leningen bij Trividend Provincie Antwerpen](#).

Andere initiatieven

Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer is een samenwerking van het afvalbeheerbedrijf Indaver en de milieuverenigingen Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op Linkeroever en in het Waasland (ABLLO) en de Bond Beter Leefmilieu (BBL).

Jaarlijks worden er twee projectoproepen gelanceerd.

Projectoproep met regionale focus

Jaarlijks wordt er een projectoproep gelanceerd voor transitieprojecten met een regionale focus. Indieners kunnen tot maximum € 40.000 aanvragen. Deze oproep staat enkel open voor verenigingen met rechtspersoonlijkheid, initiatieven en organisaties met winstoogmerk zijn uitgesloten. Beroeps- en sectorfederaties behoren expliciet wel tot de doelgroep, net als bedrijven met sociaal oogmerk. De deadline was 24 februari 2025. Jaarlijks worden drie of vier projecten gesteund.

Een FDME-project opnieuw indienen kan ook in volgende gevallen: projecten die willen opschalen en/of repliceren in een nieuwe context en projectenvoorstellen die verbeteringen willen doorvoeren (bijvoorbeeld door te leren uit mislukkingen).

De oproep werkt met een thema. Voor de oproep van 2023-2024 was het thema 'Meer circulariteit voor textiel, voedsel en (wijk)renovatie'. Dit thema blijft in 2024-2025 aangehouden alsook thema's die verband houden met 'energie' en 'materialenbeheer' komen in aanmerking. Meer informatie over deze oproep kan je lezen op de [website van de Koning Boudewijnstichting](#).

Projectoproep 'Lokale Projecten rond duurzaam materiaalengebruik'

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer lanceert in samenwerking met [Growfunding](#) en BBL ook jaarlijks een oproep om lokale projecten te ondersteunen die het hergebruik van materialen stimuleren. Enkele voorbeelden: Een participatief buurtrestaurant dat kookt met voedseloverschotten. Een atelier dat oude jeans tot duurzaam isolatiemateriaal verwerkt. Mogelijke indieners zijn organisaties, verenigingen of bedrijven met een sociaal oogmerk. Initiatieven en organisaties met winstoogmerk worden uitgesloten.

Je krijgt hulp om je project inhoudelijk te versterken en je wordt begeleid bij je crowdfundingcampagne en communicatie. Daarnaast is er ook cofinanciering van je project mogelijk. De ondersteuning gaat van € 500 tot € 4.000. Als je budget bijvoorbeeld € 8.000 is en je haalt € 4.000 op met de crowdfunding, past het fonds de andere € 4.000 bij.

Je kon tot en met 29 januari 2025 een project indienen. Meer informatie over de aanvraagprocedure kan je nalezen op [Oproep voor lokale projecten rond duurzaam materiaalengebruik ism Growfunding](#).

Premies en ondersteuning voor het sorteren van afvalstromen

Bedrijven die bepaalde afvalstromen selectief opslaan en laten ophalen in functie van een optimale recyclage, kunnen hiervoor een financiële ondersteuning verkrijgen [via specifiek opgerichte beheersorganismen](#). Onder meer de organisatie Valipac heeft verschillende initiatieven genomen om de [overgang naar de circulaire economie te vergemakkelijken](#).

ING Fonds voor een meer circulaire economie – Projectoproep

Dit Fonds ondersteunt projecten voor opleiding en tewerkstelling in beroepen die bijdragen aan het behoud van de natuurlijke hulpbronnen binnen een waardeketen. Er is steun voor zowel de socio-professionele inschakeling van mensen als aan de samenwerking tussen partners om te komen tot continue kringlopen van materiaalgebruik. Voorstellen kunnen worden ingediend door verenigingen zonder winstoogmerk, organisaties in de sociale economie, kleine bedrijven (starters, eenmansbedrijven, enz.), individuen, groepen, buurtcomités, scholen en andere onderwijsinstellingen, opleidingscentra. Partnerschappen zijn essentieel tussen deze actoren en kunnen ook worden aangegaan met overheidsinstanties en commerciële bedrijven. Deze laatste (overheden en commerciële bedrijven) zijn niet direct het doelwit van de projectoproep, maar worden aangemoedigd om bij te dragen aan projecten van de circulaire economie die door de andere hierboven genoemde actoren worden geleid en beheerd.

Het Fonds stelt € 250.000 ter beschikking, elk project kan tussen € 25.000 en € 50.000 ontvangen. Een dossier indienen kon tot 25 juni 2024. Meer informatie over deze projectoproep is na te lezen op de [website van de Koning Boudewijnstichting](#).

Projectoproep 'Kickstart' van stad Antwerpen voor product- of procesinnovatie

De stad roept op om projecten in te dienen die een product- of een procesinnovatie realiseren in de Antwerpse industrie. Deze innovatie moet resulteren tot minder energiekosten, meer circulariteit, meer elektrificatie en minder uitstoot van koolstofdioxide. Een samenwerking met een innovatieve startup, een dienstverlenend bedrijf, bedrijven in de buurt of met een sociale economiebedrijf komt zeker in aanmerking; wordt zelfs aangemoedigd.

Wordt je project geselecteerd, dan kan je tot € 60.000 financiële steun krijgen voor de investeringsuitgaven die nodig zijn om jouw innovatie te realiseren. Een dossier indienen kon tot 23 mei 2025. Meer informatie over de voorwaarden en de aanvraagprocedure is na te lezen op de [website van stad Antwerpen](#).

De-minimis

Sommige subsidies vermeld op deze pagina vallen onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen.

Dit is o.m. het geval voor de Ecoboostlening, de kmo-groeisubsidie, de oproep Living Labs 2025, de oproep Gerichte Call gedeeld gebruik, de oproep 'Circulaire ketenprojecten' en de oproep 'Circulaire ketensamenwerking'.

Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: De-minimis](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be